

ਮਨੁੱਖੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ

Role of Pets in Human Disease

ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਸਾਥੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ, ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਉਹ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਏ ਭੋਜਨ, ਦੂਸਰੇ ਵਿਗਾੜਗ੍ਰਸਤ ਜਾਨਵਰਾਂ, ਵਾਤਾਵਰਨ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜਗ੍ਰਸਤ ਮਨੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਬੈਕਟੀਰੀਆ, ਪਰਜੀਵਾਂ, ਉੱਲੀ ਅਤੇ ਵਾਇਰਸਾਂ ਨਾਲ ਵਿਗਾੜਗ੍ਰਸਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੱਕ ਫੈਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ?

ਕੁੱਤੇ, ਬਿੱਲੀਆਂ, ਖਰੋਜ਼, ਚੂਹੇ, ਰੀਂਗਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਅਤੇ ਪੰਛੀ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਤੱਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਫੈਲਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬਿਮਾਰੀ ਇੱਕ ਵਿਗਾੜਗ੍ਰਸਤ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਲ, ਮੂਤਰ, ਬੁੱਕ ਜਾਂ ਭੋਜਨ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੁਆਰਾ ਫੈਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਿਮਾਰੀ ਅਕਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਅਤੇ ਆਮਤੌਰ ਤੇ ਹਲਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਤੱਕ ਫੈਲ ਸਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

- ਈ.ਕੋਲਾਈ (E.Coli)
- ਸੈਲਮੋਨੈਲਾ (Salmonella)
- ਕੰਪਲੋਬੈਕਟਰ (Campylobacter)
- ਜਿਆਰਡੀਆ (Giardia)
- ਕ੍ਰਿਪਟੋਸਪੋਰਿਡੀਅਮ (Cryptosporidium)
- ਯੇਰਸਿਨੀਆ (Yersinia)
- ਟੋਕਸੋਪਲਾਜਮਾ (Toxoplasma)
- ਹਲਕਾਅ (Rabies)
- ਬਾਰਟਨੈਲਾ (Bartonella)
- ਸਿਟਾਕੋਸਿਸ (Psittacosis)
- ਟੀਨਿਆ ਜਾਂ ਰਿੰਗਵਰਮ (Tinea or ringworm)
- ਰਾਉਂਡਵਰਮਜ਼ (Roundworms)
- ਟੈਪਵਰਮਜ਼ (Tapeworms)
- ਹੁੱਕਵਰਮਜ਼ (Hookworms)

ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਦੂਸਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਆਮਤੌਰ ਤੇ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਾਵਾਂ, ਘੋੜੇ, ਬਕਰੀਆਂ ਜਾਂ ਸਰ। ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਫੈਲਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਜਾਨਵਰ ਕਿਹੜੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਫੈਲਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ, [HealthLinkBC File #61b ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਚਿੜੀਆਘਰ ਅਤੇ ਖੁੱਲੋ ਫਾਰਮ ਦੇਖਣ ਜਾਣਾ](#) ਦੇਖੋ।

ਕਿਸ ਨੂੰ ਜਿਆਦਾ ਜੋਖਮ ਹੈ?

ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਗਾੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਕਰਕੇ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਜੋਖਮ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

- ਭਰੂਣ ਅਤੇ ਬਾਲਕ
- ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ
- ਬਜ਼ੁਰਗ
- ਐਚਾਈਵੀ/ਏਡਜ਼, ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ, ਸਟੀਰੋਇਡ ਥੈਰੇਪੀ ਜਾਂ ਇੰਦਰੀਆਂ ਜਾਂ ਬੋਨ ਮੈਰੋ ਬਦਲੇ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਈਆਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕ

ਮੈਂ ਵਿਗਾੜਾਂ ਦੀ ਰੋਕਖਾਮ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦਾ/ਦੀ ਹਾਂ?

ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਜੀ ਸਫ਼ਾਈ ਅਤੇ ਸਿਹਤ:

- ਆਪਣੇ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ, ਉਸਦੇ ਮਲ, ਖਿੱਡੋਣਿਆਂ, ਟ੍ਰੀਟਾਂ ਜਾਂ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਧੋਵੋ। ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ, ਖਾਣ ਜਾਂ ਸਿਹਰੇਟ ਪੀਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਧੋਵੋ
- ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਬੱਚੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਧੋਣ। ਕਈ ਬੱਚੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਧੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉੱਗਲਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਕਰਕੇ ਵਿਗਾੜਗ੍ਰਸਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ
- ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਮਲ, ਉਲਟੀ, ਮੂਤਰ ਜਾਂ ਬੁੱਕ ਦੇ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਦੇ ਕਿਸੀ ਵੀ ਸਿੱਧੇ ਸੰਪਰਕ ਤੋਂ ਬਚੋ
- ਆਪਣੇ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਨਾਲ ਬਰਤਨ ਜਾਂ ਭਾਂਡੇ ਸਾਂਝੇ ਨਾ ਕਰੋ। ਬਰਤਨ ਅਤੇ ਭਾਂਡੇ ਕੇਵਲ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹਨ। ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਭੋਜਨ ਲਈ ਬਰਤਨ ਕੇਵਲ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਹਨ
- ਆਪਣੇ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਚਿਹਰਾ ਚੱਟਣ ਨਾ ਦਿਓ
- ਕਮਜ਼ੋਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਜੋਖਮ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

ਹੱਥ ਧੋਣ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ, [HealthLinkBC File #85 ਹੱਥ ਧੋਣਾ: ਰੋਗਾਣਾਂ ਨੂੰ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ](#) ਦੇਖੋ।

ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਅਤੇ ਸਿਹਤ:

- ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਨਰੀਖਣ ਇੱਕ ਪਸੂ ਚਿਕਿਤਸਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਿਮਾਰੀ ਲਈ ਸਕੀਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕੁਝ ਟੈਸਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਤੁਰਿਆਂ ਅਤੇ ਬਲੂਂਗਿਆਂ ਦੀ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਅਤੇ ਵਾਇਰਸਾਂ ਨਾਲ ਵਿਗਾੜਗ੍ਰਸਤ ਹੋਣ ਦੇ ਜਿਆਦਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਸਤ ਹਨ ਜਾਂ ਉਹ ਆਵਾਰਾ ਸਨ
- ਆਯਾਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਆਮਤੌਰ ਤੇ ਬੀ.ਸੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਆਮਦ ਤੇ ਇੱਕ ਪਸੂ ਚਿਕਿਤਸਕ ਕੋਲੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
- ਆਪਣੇ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰੋ। ਉਸਦੇ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਕੱਟੋ
- ਆਪਣੇ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਖਾਣ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਰੱਖੋ
- ਰਾਉਂਡਵਰਮ, ਟੈਪਵਰਮ ਅਤੇ ਪਿਸੂਆਂ ਵਰਗੇ ਪਰਜੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰ ਕਰੋ, ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
- ਆਪਣੇ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇੱਕ ਪਸੂ ਚਿਕਿਤਸਕ ਕੋਲ ਕੇ ਜਾਓ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਟੀਕਿਆਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਹਲਕਾਅ (ਰੇਬੀਜ਼), ਨੂੰ ਅੱਪ ਟੂ ਡੇਟ ਰੱਖੋ
- ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ ਘੱਟ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭੁੱਖ ਨਾ ਲੱਗਣਾ, ਖਾਂਸੀ ਜਿਹੜੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਰਿੱਛਾਂ, ਭਾਰ ਘਰਣ ਜਾਂ ਦਸਤ ਦਰਸ਼ਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੇ ਪਸੂ ਚਿਕਿਤਸਕ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

